

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව - 2013

ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1972 අංක 1 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ 56 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සභාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ.

1.4 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනයේ හා ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ වාර්තාගත වූ හෝ වාර්තාගත නොවූ හෝ විෂයයන් සහ මූලිකාංගවලට අදාළව කවර හෝ ගැලපීම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේ දැයි තීරණය කිරීමට මට නොහැකිය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය ව්‍යාචනය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණු හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතුකොට ගෙන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 02 හි 25(ආ) ප්‍රකාරව දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ, අස්පාශ්‍යයන් හා අනෙකුත් දිගුකාලීන වත්කම් විකිණීමෙන් වන මුදල් ලැබීම් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ දැක්විය යුතු වුවද සභාවේ වාහන විකිණීමෙන් ලද රු. 2,974,443 ක වටිනාකම එසේ දක්වා නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) කොමිෂන් සභාවේ ඉඩම් විකිණීමේදී ලැබෙන සම්පූර්ණ මුදල සභාවේ ආදායමක් ලෙස ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්තිය දිගින් දිගටම අනුගමනය කර තිබුණි. ඒ අනුව විකුණා තිබුණු ඉඩම්වල පිරිවැය සඳහා ගැලපීම් නොකිරීම තුළින් මූල්‍ය තත්ත්වය හා මූල්‍ය ප්‍රතිඵල නිවැරදි තත්ත්වයක් පෙන්වුම් කර නොතිබුණි. 2006 වර්ෂයේ සිට 2012 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා රු. 904,437,579 ක් හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු. 148,309,388 ක් විකුණුම් ආදායම ලෙස ලැබී තිබුණු අතර සභාවේ අනෙකුත් වත්කම්ද එලෙසම ගිණුම්ගත කර තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එසේ විකුණා තිබුණු වත්කම්වලින් ලැබී තිබුණු ආදායම රු.2,974,445 ක් විය.

- (ආ) උපවිත පදනම අනුගමනය කරගත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන බව ගිණුම් සටහන් මගින් දක්වා තිබූ නමුත් එයට අනුකූලව කටයුතු නොකළ අවස්ථා ගණනාවක් නියැදි පරීක්ෂණවලදී අනාවරණය විය. එසේ වූ අනාවරණය කර ගැනීම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 - (i) ගිණුම් පිළියෙල කිරීමේදී ලැබිය යුතු බදු ආදායම් හා කලින් ලැබූ බදු ආදායම නිවැරදිව හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

 - (ii) ලැබිය යුතු අධිභාර කිසිවක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය පවත්වාගෙන යනු ලබන ගොඩනැගිලි දෙක සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හිඟ කුලිය රු.28,480,750 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

- (ආ) දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල උපවිත ගොඩනැගිලි කුලිය වූ රු. 113,250 ක් ගිණුම් වලින් අත්හැරී තිබුණි.

2.2.4 අසම්භාව්‍ය බැරකම්

ඉඩමක අයිතිය ලබාගැනීම සඳහා සභාවට එරෙහිව පවරන ලද නඩුවක පැමිණිලිකරුවන්ට රු.148,715,363 ක් ගෙවීමට 2009 වර්ෂයේදී අභියාචනාධිකරණය තීන්දුවක් ලබා දී තිබුණි. අදාළ පොළියද සමඟ ගෙවිය යුතු මුදල 2014 අගෝස්තු 31 දින වන විට රු.මිලියන 200 ඉක්මවා තිබුණද මෙම වගකීම සඳහා ගිණුම්වල වෙන්කිරීමක් කර නොතිබුණි.

2.2.5 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වන්දි අවිනිශ්චිත අදියර I හා II යටතේ සමස්ත වගකීම රු.229,099,408 ක් වුවද තක්සේරු හා වන්දි අංශයේ වාර්තා අනුව සභාව විසින් ප්‍රකාශකයින් වෙත ගෙවීමට තිබූ වන්දි මුදල පොළී මුදල සහිතව රු. 590,000,000 ක් විය. ඒ අනුව රු.360,900,592 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූයෙන් මෙහි නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගැනීමට විගණනයේදී නොහැකි විය.

2.2.6 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් එක් එක් විෂයය ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් එම ගණුදෙනුවල නිවැරදිතාව සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

ගිණුම් විෂය	ශේෂය (රු.)	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි
ස්ථාවර වත්කම්		
ඉඩම්	676,169,345	සම්පූර්ණ ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් උපලේඛන
ගොඩනැගිලි	4,586,223	} වත්කම් ලේඛනය හා සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තා
පරිගණක හා උපාංග	6,771,162	
ලී බඩු හා සවිකිරීම්	857,543	
මෝටර් රථ	75,443,715	
කාර්යාල උපකරණ සුභසාධන උපකරණ	19,436,340 954,146	
ණය හා අත්තිකාරම්		
ලෝහෝර් ආර්යා අරමුදල	300,000	} ශේෂ සනාථ කිරීම්
ඉන්ධන අත්තිකාරම්	185,000	
බොල්ණය ප්‍රතිපාදන	8,270,356	} වෙන් කිරීම් සඳහා වූ පදනම විස්තරාත්මක උපලේඛන හා ශේෂ සනාථ කිරීම්
ලැබිය යුතු ආදායම්	29,731,610	
වන්දි අවිනිශ්චිත ගිණුම	229,099,408	} විස්තරාත්මක උපලේඛන
ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම්	55,147,644	

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සභාවේ වර්ෂ 11 කට වැඩි රු. 2,158,312,885 ක් වූ වෙළඳ ණයගැති ශේෂ සහ වර්ෂ 14 කට වැඩි රු. 2,921,575 ක් වූ විවිධ ණයගැති ශේෂ සඳහා අඩමාණ ණය වශයෙන් රු.8,270,356 ක් වෙන්කර තිබුණද එම ණය අයකර ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද සභාව ප්‍රමාණවත් පරිදි කටයුතු කර නොතිබුණු අතර, මෙම ණය අයකර ගැනීමට ඇති හැකියාව අවම තත්ත්වයක පැවතුණි.
- (ආ) සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.2,135,598,154 ක් රාජ්‍ය ආයතන 06 කින් ලැබිය යුතු ලෙස දක්වා තිබුණද එම ආයතනයන්හි මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සභාවට නිරවුල් කළ යුතු ශේෂයන් නොපැවති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) සභා සේවකයන් 49 දෙනෙකුගෙන් 2010 වර්ෂයේ සිට අයවිය යුතුව පැවති එකතුව රු.732,056 ක් වූ ණය ශේෂයන්ගෙන් කිසිදු මුදලක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය දක්වාම අයකර ගෙන නොතිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල නොවීම් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව -----	අනුකූල නොවීම -----
<p>(අ) 1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත</p> <p>(i) 45 (i) (අ) (iii) වගන්ති</p> <p>(ii) 33 වගන්තිය</p> <p>(ආ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනත 11 වගන්තිය</p> <p>(ඇ) 2002 අංක 14 දරන එකතු කළ අගය මත බදු පනත</p> <p>(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහය</p> <p>II පරිච්ඡේදය 13.3 වගන්තිය</p>	<p>කොමිෂන් සභාවට අදාළ විෂය භාර ජනාධිපති කාර්යාලය නියෝජනය කරන සාමාජිකයකු පත් කර නොතිබුණි.</p> <p>හිමිකම් තහවුරු නොවූ ලිපිගොනු 71 ක් සඳහා වන්දි හා පොළී මුදල් සිවිල් අධිකරණයේ තැන්පත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p> <p>ස්ථාවර තැන්පතු වශයෙන් ආයෝජනය කර තිබුණු රු. 85,000,000 ක් සම්බන්ධයෙන් මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ලබා ගෙන නොතිබුණි.</p> <p>සභාව එකතු කළ අගය මත බදු පනත යටතේ ලියාපදිංචි වී නොතිබීම හේතුවෙන් ඒ මත සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අයවිය යුතු බදු ආදායම වන රු. 26,239,515 ක් රජයට අහිමි වී තිබුණි.</p> <p>අධ්‍යක්ෂ මුදල් තනතුර වර්ෂ 06 කට වැඩි කාලයක් පුරප්පාඩුව පැවති අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම තනතුර පිරවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>
<p>(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය</p> <p>(i) මුදල් රෙගුලාසි 502(2)</p> <p>(ii) මුදල් රෙගුලාසි 134 (3)</p>	<p>ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය විධිමත්ව හා යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන නොතිබුණි.</p> <p>අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තාවල පිටපත් විගණකාධිපති වෙත එවා නොතිබුණි.</p>

(iii) මුදල් රෙගුලාසි 104(3) හා 104(4)

සභාවේ වාහන අනතුරු 03 ක් සම්බන්ධයෙන් පාරම්භක වාර්තා එවා නොතිබුණු අතර 2012, 2013 වර්ෂයන්හි සිදුව තිබුණු අනතුරු 2 ක් සම්බන්ධයෙන් මූලික විමර්ශන සිදුකිරීම සඳහා මාස 6 කට ආසන්න කාලයක් ගත කර තිබුණු අතර අවසන් වාර්තාවන් 2014 ජනවාරි 31 දින දක්වා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඊ) 2006 ජනවාරි 25 දිනැති රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.1 හා 7.11.1 වගන්ති

සභාවේ වාහනයක් රු. 535,405 ක් වියදම් කර අළුත්වැඩියා කර තිබුණු අතර ලංසු ඇගයීමේ කාර්යයන් ඇගයීමේ කමිටුවකින් සිදු කරනු වෙනුවට තාක්ෂණික නිලධාරියෙකු විසින් පමණක් සිදු කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

(උ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය

(i) 4.2.6 ඡේදය

කාර්තුමය, අර්ධ වාර්ෂික හා වාර්ෂික කාර්යය සාධන වාර්තා පිළියෙල කර අදාළ අමාත්‍යාංශය සහ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ii) 6.5.1 වගන්තිය

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර එහි පිටපත් අදාළ අමාත්‍යාංශය සහ භාණ්ඩාගාරයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සභාව එකී විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ කොමිෂන් සභාවේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 97,096,038 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.129,731,182 ක් වූයෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.32,635,144 ක පිරිහීමක් දක්නට ලැබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සැසඳීමේදී ඉඩම් අත්පත් වන්දි ආදායම රු.105,896,914 කින් සහ ඉඩම් බදු ආදායම රු.11,084,170 කින් පහළ යාම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2013 වර්ෂයේ ජංගම අනුපාතය 1 : 22.98 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වූ ජංගම වත්කම් වලින් අයිතම 24 කට අදාළ රු.2,158,312,885 ක් හෙවත් සියයට 90 ක් වර්ෂ 12 ඉක්මවූ හා අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත තත්වයක පවතින ලැබිය යුතු ණය ශේෂයන්ගෙන් යුක්ත වූ අතර එය මුළු වත්කම්වලින් සියයට 54 ක් විය. ඒ අනුව සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළින් ආයතනයේ වත්කම් හා බැරකම් සහ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ තථ්‍ය තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බවට නිශ්චය කළ නොහැකි විය.
- (ආ) සභාව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා රැස් කර තිබූ ඉඩම් බදු ආදායම රු. 60,697,934 ක් වූ අතර ඉඩම් විකිණීමෙන් ලැබී තිබුණු ආදායම රු. 93,054,187 ක් විය. පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව බදු ආදායම සහ ඉඩම් විකිණීමෙන් ලැබී තිබුණු ආදායම පිළිවෙලින් රු. 11,084,170 කින් හෙවත් සියයට 15 කින් හා රු. 8,334,076 කින් හෙවත් සියයට 8 කින් පහළ ගොස් තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් අත්පත් කරගෙන තිබුණු ඉඩම් වෙනුවෙන් ඉඩම් අත්පත් වන්දි ආදායම ලෙස රු. 55,147,644 ක් ලැබී තිබුණු අතර පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව එම ආදායම රු.105,896,914 කින් හෙවත් සියයට 65.8 කින් පහළ ගොස් තිබුණි.

3.3 ආයතනයට එරෙහිව හෝ ආයතනය විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සභාවට එරෙහිව හා සභාව විසින් පවරා ඇති නඩු සංඛ්‍යාව 626 ක් ලෙස දක්වා තිබුණද රාජ්‍ය ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කැඳවන ලද තොරතුරු අනුව නඩු සංඛ්‍යාව 435 ක් විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

සභාව විසින් ප්‍රකාශකයින් සඳහා ගෙවිය යුතු වන්දි පිළිබඳව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) පසුගිය වර්ෂ කිහිපයක දී වන්දි අවිනිශ්චිත I ගිණුමෙන් වන්දි ගෙවා ඇති ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	වන්දි අවිනිශ්චිත ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය රු.	වන්දි අවිනිශ්චිත ගිණුමේ අවසාන ශේෂය රු.	ගෙවා ඇති මුදල රු.	ප්‍රතිශතයක් ලෙස
2009	142,437,351	140,769,719	1,667,632	1.17
2010	140,769,719	138,136,888	2,632,831	1.87
2011	138,136,888	131,287,683	6,849,205	4.96
2012	126,561,890	126,561,890	4,725,793	3.6
2013	119,139,915	119,139,915	7,421,976	5.86

1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ 28 වගන්තිය ප්‍රකාරව සභාව වෙත පැවරුණු ඉඩම් සඳහා සභාව විසින් වන්දි ගෙවිය යුතු වුවද සභාවේ පසුගිය වර්ෂ 5 ක කාර්ය සාධනය සලකා බැලීමේදී වන්දි හා අවිනිශ්චිත I ගිණුමෙන් වර්ෂ 5 ක් තුළ වන්දි මුදල් නිරවුල් කිරීම සියයට 1.17 ත් සියයට 5.86 ත් දක්වා වූ අඩු පරාසයක පැවති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද වන්දි අවිනිශ්චිත II ගිණුමෙන් වන්දි නිරවුල් කිරීමක් සිදුවී නොතිබුණු අතර රු. 109,959,493 ක් වූ එහි ශේෂය වර්ෂ ගණනාවක් පුරා නොවෙනස්ව පැවතුනි.

- (ආ) සභාවට පැවරී ඇති ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් ලිපිගොනු 600 කට ආසන්න ප්‍රමාණයකට තොරතුරු ලබාගත යුතුව තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) හිමිකම් තහවුරු කර නොමැති “ප්‍රකාශන ලිපිගොනු” 104 කින් ප්‍රකාශන ලිපිගොනු 49 කට අදාළ අක්කර 66,161 රුඩ් 01 පර්චස් 28 ක බිම් ප්‍රමාණයක් සඳහා වන්දි මුදල, රු.3,136,963 ක් ලෙස නිශ්චය කර තිබූ නමුත් ඉතිරි ලිපිගොනු 55 ට අදාළ වන්දි මුදල නිශ්චය කර නොතිබුණි.

4.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සභාවේ ඉඩම් විකුණුම් ආදායමින් සියයට 60 ක් මෙහෙයුම් වියදම් ලෙසද සියයට 40 ක් සංචිත ලෙසද වෙන් කිරීම සඳහා වූ කොමිෂන් සභා අනුමැතියක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ආ) යතුරු පැදියක් විකිණීම සඳහා ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණද එම අනුමැතිය උපයෝගීකර ගෙන තවත් වාහන තුනක් විකුණා තිබුණි.
- (ඇ) 2012 වර්ෂයේදී අනතුරකට ලක්ව තිබුණු වාහනයක් රු.1,434,302 ක් වැයකර අළුත්වැඩියා කර තිබූ අතර එහි අවසාන ඇස්තමේන්තුව සඳහා ජනාධිපති කාර්යාල අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. තවද රක්ෂණ වන්දියෙන් ආවරණය නොවූ රු. 82,219 ක මුදල පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ නිර්දේශය අනුව අදාළ සිද්ධියට සම්බන්ධ නිලධාරීන්ගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) සභාවේ ඉඩම් බදු දීම සහ විකිණීම පිළිබඳව සිදු කළ පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.
 - (i) හුඹහපිටිය වත්ත ඉඩමේ කොටසක 2010 වර්ෂයේ සිට අනවසරකරුවන් පදිංචි වී සිටින ඉඩම නිරවුල්කර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණු අතර 2009 වර්ෂයේදී බදු පදනම මත පුද්ගලයෙකුට ලබා දී තිබුණු අක්කර 03 රුඩ් 01 පර්චස් 18.90 ක් වූ ඉඩමේ තවත් කොටසක් සඳහා 2014 ජනවාරි 31 දක්වා බදු ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
 - (ii) මොණරකැලේ වත්තෙන් අක්කර 280 ක් විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය නොමැතිව 2011 පෙබරවාරි මාසයේදී පෞද්ගලික සමාගමකට තිස් අවුරුදු කාලයකට බදු දී තිබුණු අතර සමාගම බදු අත්තිකාරම් ලෙස රු. 1,000,000 ක් 2011 ඔක්තෝබර් මාසයේදී ගෙවා ඉඩම භුක්ති විදීමේ සිටියද භුක්තිය භාරදීමේ සහතිකයක් නිකුත් කිරීමට හෝ බදු ගිවිසුමකට එළඹීමට 2014 අගෝස්තු 13 දින දක්වාම සභාව කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද 2013 මාර්තු මාසයේ ලබාගෙන තිබුණු 2011 සිට 2016 දක්වා

කාලයට අදාළ තක්සේරු වාර්තාව අනුව අයකර ගතයුතු රු.10,764,622 ක බදු මුදල 2014 අගෝස්තු 14 දින දක්වාම අයකර ගෙන නොතිබුණි.

(iii) ලේලන්ඩ් වත්ත ඉඩමෙන් රුඩ් 01 පර්චස් 10 ක ප්‍රමාණයක් රු. 80,000 ක මුදලකට පෞද්ගලික ආයතනයකට 2006 ඔක්තෝම්බර් 20 දින සිට බදු දී තිබුණු නමුත් බදු ගිවිසුමකට එළඹීමට 2014 ජනවාරි 30 දින දක්වාම සභාව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(iv) කැටන්දොළ වත්ත ඉඩමෙන් පර්චස් 25.6 ක් 2003 වර්ෂයේදී විකිණීමෙන් පවරා දී තිබුණද එම ඉඩමෙහි සභාවට අයත් රු.260,000 කට තක්සේරු කරන ලද ගොඩනැගිල්ලෙහි වටිනාකම අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

තවද, ඉඩමේ ඉතිරි කොටසෙහි අනවසර පදිංචි කරුවන් සිටින බවත්, ඔවුන් කිසිදු මුදලක් නොගෙවා ඉඩම භුක්ති විඳිනු ලබන බවත් විගණන පරීක්ෂාවලදී අනාවරණය වුවද සභාව අංක 1975 අංක 39 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ සංශෝධන පනතේ 42(ඇ) හි 1,2,3,4 වගන්ති අනුව අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි .

(v) කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි පිටකන්ද වත්ත නැමති ඉඩමෙන් අක්කර 06 ක ප්‍රමාණයක් 1979 සැප්තැම්බර් 19 දින ජේෂකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට පවරා දී තිබුණද එම පවරාදීමේ ක්‍රියාවලිය නිසි පරිදි සිදුවී නොමැති බැවින් කොමිෂන් සභාවට කිසිදු මුදලක් ලැබී නොමැති බව සභාපතිවරයා මා වෙත දන්වා තිබුණි. තවද, ජේෂකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අදාළ කාලය තුළ 99 අවුරුදු බදු පදනම මත ඉඩම රු. 5,400,000 කට පුද්ගලික සමාගමකටද එම සමාගම විසින් 2005 වර්ෂයේදී රු.400,000 කට තවත් සමාගමක් වෙතද බදු දී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය වූ අතර වර්තමානයේ ඉඩම භුක්ති විඳින සමාගම සමඟ බදු ගිවිසුමකට එළඹීමට සභාව 2014 නොවැම්බර් 30 දක්වාම කටයුතු කර නොතිබූ අතර රු. 4,444,622 ක බදු මුදලක් තව දුරටත් ජේෂකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අයකර ගත යුතුව තිබුණි.

(vi) මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ යාල්බෝව වත්තෙන් අක්කර 196 රුඩ් 0 පර්චස් 04 ක ප්‍රමාණයක් 1975 සිට 1982 දක්වා සිනි සංයුක්ත මණ්ඩලයට භාරදී තිබුණද එම කාලය තුළ සභාව වෙත කිසිදු මුදලක් අයවී නොතිබුණි.

(vii) සභාව විසින් 1972 අංක 01 දරන ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත යටතේ පවරා ගෙන තිබුණු කුඹල්ගොඩ වතු යායෙන් හෙක්ටයාර් 2.02 ක් 1986 සැප්තැම්බර් 02 දිනැති අංක 417/9 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය මගින් ජනතා වතුසංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත පවරා තිබුණු අතර 1986 වර්ෂයේදී මණ්ඩලය විසින් මෙම ඉඩම තිස් අවුරුදු පදනම මත පුද්ගලයෙකුට බදු දී තිබුණි. රත්නපුර දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂගේ 2005 සැප්තැම්බර් 30 දිනැති ලිපියකින් අක්කර 12 ක් වූ කුඹල්ගොඩ වත්ත ඉඩමෙන් අක්කර 06 ක ප්‍රමාණයක් ක්ෂේත්‍රයේ නිදහස්ව පවතින බවට වාර්තා කර තිබුණු අතර එම කරුණු දැක්වීම පදනම් කරගෙන අපනයන බෝග ව්‍යාපෘතියක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා නීත්‍යානුකූල නොවන ලෙස වෙනත් අයෙකුට එම ඉඩම බදු දීමට සභාව විසින් කටයුතු කර තිබුණි. ඔහු විසින් අනවසරයෙන් ඉඩමේ මැණික් ගැරීමට කටයුතු කර තිබුණු අතර නීත්‍යානුකූල බදුකරුට ඉඩම පරිහරණය කිරීම අවුරා තිබුණි.

(viii) කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි තණහේන වත්ත ඉඩමෙන් අක්කර 01 රුඩ් 02 පර්චස් 09 ක් තිස් අවුරුදු බදු පදනම මත පුද්ගලික ආයතනයක් වෙත බදු දී තිබූ අතර ඔවුන් එම ඉඩම වෙනත් ආයතනයක් වෙත අතුරු බදු දී තිබුණි. සභාව ඉඩම නව කර්මාන්තායතනයක් වෙත බදු දීමට තීරණය කර තිබූ අතර පෙර ආයතනය වෙත බදු

දීමේදී එවකට සිට විෂයභාර අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය පාදක කරගෙන බදු දීමෙන් පවරා තිබුණි.

4.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගණුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) බාහිර පාර්ශවයන් සහ සභාවේ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 402 දෙනෙකු විසින් ඉඩම් ලබාගැනීම සඳහා වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 08 දක්වා කාලයක් තුළ තැන්පත් වශයෙන් රු.11,772,992 ක් ගෙවා තිබුණද ඔවුන්ට ඉඩම් ලබාදීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2009 වර්ෂයේදී රු. 6,770,644 කට මිලදී ගෙන තිබුණු වාහනයක් අනතුරුවලට ලක්වීම නිසා 2012 හා 2013 වර්ෂවල පිළිවෙලින් රු. 682,681 ක් හා රු. 620,050 ක් වැයකර අළුත්වැඩියා කර තිබුණු අතර 2013 දී රු. 517,363 කට අළුත්වැඩියාවක් කිරීමට තිබුණද එම අළුත්වැඩියාව කිරීමට කටයුතු නොකර රු. 2,261,900 කට 2014 ඔක්තෝබර් 02 දින වෙන්දේසියේ විකුණා තිබුණි. අවුරුදු 04 ක් වැනි කෙටිකාලයක් තුළ රු. 6,770,644 ක් වටිනා වාහනයක් ධාවනයෙන් ඉවත් කිරීම විගණනයේදී මතභේදයට තුඩු දෙන්නකි.

4.4 දෘෂ්‍ය අක්‍රමිකතා

අම්පාර දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂවරයාගේ කාර්යාල නිල කාමරයේ ලිපිගොනු හා පාවිච්චි කළ මුදල් කුවිතාන්සි පොත් 2011 දෙසැම්බර් 20 දින සොරා ගෙන තිබුණු අතර 2014 වර්ෂයේදී දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂවරයා ප්‍රධාන කාර්යාලයට මාරු කර තිබුණි. 2011 වර්ෂයේ මුල් මාස 03 ට අදාළ බැංකු ගත කර නොතිබුණු මුදල රු.1,299,750 ක් වූ අතර එම මුදල 2014 වර්ෂයේ අවස්ථා 06 දී සභාපතිවරයාගේ නියෝගය මත දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂවරයාගෙන් සභාව අයකරගෙන තිබුණි. 2013 වර්ෂයේ මාස 3කට අදාළ ආදායම ලෙස ගිණුම්ගත වී තිබුණේ රු. 14,480 ක් පමණක් වන අතර එම කාලයට අදාළව සභාවට නිශ්චිතව ලැබිය යුතුව තිබුණු ආදායම කොපමණද යන්න පිළිබඳව සොයා බැලීම සඳහා සභාව කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද මෙම දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂවරයා සම්බන්ධයෙන් සභාව විනයානුකූලව කටයුතු කර ද නොතිබුණි.

4.5 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පරිගණක මෘදුකාංග පැකේජයක් මිලදී ගැනීමට පෞද්ගලික ආයතනයකට 2002 වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණු රු. 1,700,000 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටද අත්තිකාරම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි. තවද මේ සම්බන්ධයෙන් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වෙන බවත් මෙවැනි ආයතනයක් නොමැති බවත් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ජරකාශනවල කිසිදු හෙලිදරව් කිරීමක් කර නොතිබුණි.

4.6 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ 2012 ඔක්තෝබර් 03 දිනැති අංක DMS/E2/01/7/008/2 දරන ලිපිය ප්‍රකාරව සභාවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 307 ක් වූ අතර 2013 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව ඉක්මවා සේවයේ යොදවා තිබූ සංඛ්‍යාව 107 ක් විය. අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් තනතුරු 24 ක් පුරප්පාඩුව පැවති අතර මින් තනතුරු 13 ක් මාණ්ඩලික තනතුරු විය.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම් 07 ක් සඳහා වැය ඇස්තමේන්තු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර සමහර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වගකිවයුතු නිලධාරීන් සඳහන් කර නොතිබුණි.
- (ආ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ක්‍රියාකාරකම් 08 ක් සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබූ ඉලක්කයන් කාල වකවානුවලට බෙදී යන ආකාරය දක්වා නොතිබුණු අවස්ථාවන්ද ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම්වල සමස්ථ ඉලක්කය කාල වකවානුවලට බෙදී ගොස් ඇති ඉලක්කයන්හි එකතුව සමඟ නොගැලපුණු අවස්ථාවන්ද නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) නීතිමය ගැටළු සඳහා වැය ඇස්තමේන්තු සැලසුම් කර ඉලක්කයන් ලබා දී එය ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් කර නොතිබුණි.
- (ඈ) 2013 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව ඉදිරිපත් කර තිබූ ප්‍රගති වාර්තාව අනුව ක්‍රියාකාරකම් 10 ක් සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාවට නංවා නොතිබුණු අතර ක්‍රියාකාරකම් 14 ක ප්‍රගතිය සියයට 2 සිට සියයට 48 දක්වා අඩු පරාසයක පැවතුණි. තවද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව කරන ලද කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය දැක්වෙන වාර්තාවෙහි ක්‍රියාකාරකම් 03 ක් ක්‍රියාත්මක නොකර ඒ සඳහා වියදම් දරා තිබුණු අවස්ථාවන්ද විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය විය.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

2013 වර්ෂය සඳහා වූ අභ්‍යන්තර විගණන සැලසුමට ඇතුළත් ක්ෂේත්‍ර 04 ක් ආවරණය කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

5.3 විගණන කමිටු

සභාව ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය යටතේ පවතින නමුත් එහි නියෝජිතයෙකු විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් සාමාජිකයෙකු ලෙස සහභාගී කර ගෙන නොතිබුණි.

5.4 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

2013 වර්ෂයේ අයවැයගත ආදායම් වියදම් හා තර්ජන ආදායම් වියදම් පරීක්ෂාවේදී ආදායමෙහි සියයට 1 සිට සියයට 4,405 දක්වා විචලනයන් හා වියදමෙහි සියයට 7 සිට සියයට 348 දක්වාද සැලකිය යුතු විචලනයන් අනාවරණය වූ අතර අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය පාලනකාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

5.5 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

2012 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව 2014 අගෝස්තු 13 දින දක්වා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලන

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධයෙන් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු වරින්වර සභාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමුකර ඇති අතර, පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව සභාවේ විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතු වේ.

- (අ) ආදායම් පාලනය
- (ආ) මුදල් පාලනය
- (ඇ) වාහන පාලනය
- (ඈ) ලේඛන පවත්වා ගැනීම